

શિવકેશાદિ પાદાન્ત વર્ણન સ્તોત્રમ

Shivakeshadi Padanta Varnana Stotram

શિવકેશાદિ પાદાન્ત વર્ણન સ્તોત્રમ

દેયાસુર્મૂર્ધ્નિ રાજત્સરસસુરસરિત્પારપર્યન્તનિર્યત-
પ્રાંશુસ્તમ્બાઃ પિશઙ્ગાસ્તુલિતપરિણતારકતશાલીલતા વઃ |
દુર્વારાપત્તિગર્તશ્રિતનિખિલજનોત્તારણે રજ્જુભૂતા
ઘોરાઘોર્વીરુહાલીદહનશિખિશિખાઃ શર્મ શાર્વાઃ કપર્દાઃ ||૧||

કુર્વન્નિર્વાણમાર્ગપ્રગમપરિલસદ્રૂપ્યસોપાનશઙ્કાં
શકારીણાં પુરાણાં ત્રયવિજયકૃતસ્પષ્ટરેખાયમાણમ |
અવ્યાદવ્યાજમુચ્ચૈરલિકહિમધરાધિત્યકાન્તસ્ત્રિધોદ-
જ્જાહવ્યાભં મૃડાનીકમિતરુડુપરુકપાણરં વસ્ત્રિપુણ્મ ||૨||

કુધ્યઢ્ઢૌરીપ્રસાદાનતિસમયપદાજુષસઙ્કાન્તલાક્ષા-
બિન્દુસ્પર્ધિ સ્મરારેઃ સ્ફટિકમણિદૃષ્મન્મન્માણિક્યશોભમ |
મૂર્ધ્યુદાદિવ્યસિન્ધોઃ પતિતશફરિકાકારિ વો મસ્તકં
સ્તાદસ્તોકાપત્તિક્રત્ત્યૈ હૃતવહકણિકામોક્ષરૂક્ષં સદાક્ષિ ||૩||

ભૂત્યૈ દૃગ્ભૂતયોઃ સ્યાદદહિમહિમરુઙ્ગિમ્બયોઃ સ્નિગ્ધવર્ણો
દૈત્યૌઘધ્વંસશંસી સ્ફુટ ઇવ પરિવેષાવશેષો વિભાતિ |
સર્ગસ્થિત્યન્તવૃત્તિર્મયિ સમુપગતેડતીવ નિર્વૃત્તગર્વ
શર્વાણીભર્તુરુચ્ચૈર્યુગામથ દધદ્વિભ્રમં તદ્ભુવોર્વઃ ||૪||

યુગ્મે રુકમાઙ્ગપિઙ્ગે ગ્રહ ઇવ પિહિતે દ્રાગ્યયોઃ પ્રાગ્દુહિત્રા
શૈલસ્ય ધ્વાન્તનીલામ્બરરચિતબૃહત્કચુકોડભૂત્પપઞ્ચઃ |
તે ત્રૈનેત્રે પવિત્રે ત્રિદશવરઘટામિત્રજૈત્રોગ્રશસ્ત્રે
નેત્રે નેત્રે ભવેતાં દ્રુતમિહ ભવતામિન્દ્રિયાશ્ચાન્નિયન્તુમ ||૫||

ચાહ્લીવકત્રાર્પણેચ્છોસ્તદનુ ભગવતઃ પાણુરુકપાણુગણ-
પ્રોદત્કણ્ઠ્ઠં વિનેતું વિતનુત ઇવ યે રત્નકોણૈર્વિઘ્નિષ્ટિમ |
ચાહ્ચારિર્મણલાભે સતતનતજનધ્વાન્તખણ્ણાતિશૌઠ્ઠે
ચાહ્ણિશે તે શ્રિયે સ્તામધિકમવનતાખણ્ણલે કુણ્ણલે વઃ ||૬||

ખટ્વાઙ્ગોદગ્રપાણેઃ સ્ફુટવિકટપુટો વકત્રરન્ધ્રપ્રવેશ
પ્રેપ્સૂદઞ્ચત્કણ્ણોરુષ્વસદતિધવળાહીન્દ્રશઙ્કાં દધાનઃ |

युष्माकं क्रमवक्राम्बुरुहपरिलसत्किंकाकारशोभः
शश्वत्त्राणाय भूयादलमतिविमलोत्तुङ्गकोणः स घोणः ॥७॥

कुध्यत्यद्वा ययोः स्वां तनुमतिलसतोर्बिम्बितां लक्षयन्ती
भर्त्रे स्पर्धातिविध्ना मुहुरितरवधूशङ्कया शैलकन्या ।
युष्मांस्तौ शश्वदुच्यैरबहुलदशमीशर्वरीशातिशुभ्रा-
वव्यास्तां दिव्यसिन्धोः कमितुरवनमल्लोकपालौ कपोलौ ॥८॥

यो भासा भात्युपान्तस्थित एव निभृतं कौस्तुभो द्रष्टुमिच्छन्
सोत्थस्नेहान्नितान्तं गलगतगरणं पत्युरुच्यैः पशूनाम ।
प्रोद्यत्प्रेम्णा यमार्द्रा पिबति गिरिसुता संपदः सातिरेका
लोकाः शोणीकृतान्ता यदधरमहसा सोऽधरो वो विधत्ताम ॥९॥

अत्यर्थं राजते या वदनशशधरादुद्रलय्यारुवाणी-
पीयूषाभ्यःप्रवाहप्रसरपरिलसत्केनभिन्नावलीव ।
देयात्सा दन्तपङ्क्तिश्चिरमिह दनुदायादौवारिकस्य
द्युत्या दीप्तेन्दुकुन्दे च्छविरमलतरप्रोज्जताग्रा मुहं वः ॥१०॥

न्यङ्कुर्वन्नुर्वराभृन्निभधनसमयोद्भुष्टमेघौघघोषं
स्फूर्जद्वाध्युत्थितोरुध्वनितमपि परब्रह्मभूतो गभीरः ।
सुव्यक्तो व्यक्तमूर्तेः प्रकटितकरणः प्राणनाथस्य सत्याः
प्रीत्या वः संविदध्यात्कलविकलमलं जन्म नादः स नादः ॥११॥

भासा यस्य त्रिलोकी लसति परिलसत्केनभिन्नेर्णवान्तर-
व्यामग्रेवातिगौरस्तुलितसुरसरिद्वारिपूरप्रसारः ।
पीनात्मा दन्तभाभिर्भृशमहहकारातिभीमः सदेष्टां
पुष्टां तुष्टिं कृषीषट स्फुटमिह भवतामदृष्टसोऽष्टमूर्तेः ॥१२॥

सद्योजाताभ्यमाप्यं यदुविमलमुदग्वर्ति यद्दामदेवं
नाम्ना हेम्ना सदृक्षं जलदनिभमघोराह्वयं दक्षिणं यत ।
यद्दालार्कप्रभं तत्पुरुषनिगदितं पूर्वमीशानसंज्ञं
यद्विष्यं तानि शम्भोर्भवदभिलषितं पञ्च दद्युर्भुजानि ॥१३॥

आत्मप्रेम्णो भवान्या स्वयमिव रयिताः सादरं सांवनन्या
मध्या तिस्रः सुनीलाञ्जननिभगररेभाः समाभान्ति यस्याम ।
आकल्पानल्पभासा भृशरुचिरतरा क्रमुकल्पाऽम्बिकायाः
पत्युः सात्यन्तमन्तर्विलसतु सततं मन्थरा कन्धरा वः ॥१४॥

वक्त्रेन्दोर्दन्त लक्ष्म्याश्चिरमधरमहाकौस्तुभस्याप्युपान्ते
सोत्थानां प्रार्थयन् य स्थितिमयलभुवे वारयन्त्यै निवेशम ।
प्रायुङ्क्तेवाशिषो यः प्रतिपदममृतत्वे स्थितः कालशत्रोः

કાલં કુર્વન ગલં વો હૃદયમયમલં ક્ષાલયેત્કાલકૂટઃ ॥૧૫॥

પૌઢપ્રેમાકુલાયા દઢતરપરિરમ્ભેષુ પર્વેન્દુમુખ્યાઃ
પાર્વત્યાશ્ચારુચામીકરવલયપદૈરક્લિતં કાન્તિશાલિ |
રક્ષ્ણાગાઙ્ગદાઢ્યં સતતમવિહિતં કર્મ નિર્મૂલયેત્ત-
દોર્મૂલં નિર્મલં યદ્ભૃદિ દુરિતમપાસ્યાર્જિતં ધૂર્જટેર્વઃ ॥૧૬॥

કક્ષાશ્લેષાર્થમાપ્તા દિવ ઇવ કમિતુઃ સ્વર્ગસિન્ધોઃ પ્રવાહઃ
કાન્ત્યૈ સંસારસિન્ધોઃ સ્ફટિકમણિમહાસક્ષ્માકારદીર્ઘાઃ |
તિર્થવિષ્કમ્ભભૂતાસ્ત્રિભુવનવસતેર્ભિન્નદૈત્યેભદેહા
બાહાવસ્તા હરસ્ય દ્રુતમિહ નિવહાનંહસાં સંહરન્તુ ॥૧૭॥

વક્ષો દક્ષદ્વિષોડલં સ્મરભરવિનમદક્ષજાક્ષીણવક્ષોજાન્તર-
નિક્ષિપ્તશુભ્મન્મલયજમિલિતોદ્ભાસિ ભસ્મોક્ષિતં યત |
ક્ષિપ્રં તદ્રક્ષયક્ષુઃ શ્રુતિ ગણફણરત્નોઢભાભીક્ષણશોભં
યુષ્માકં શશ્વદેનઃ સ્ફટિકમણિશિલામણલાભં ક્ષિણોતુ ॥૧૮॥

મુક્તામુક્તે વિચિત્રાકુલવલિલહરીજાલશાલિન્યવાચ્ચન-
નાભ્યાવર્તે વિલોલદ્ભુજગવરયુતે કાલશત્રોર્વિશાલે |
યુષ્મચ્ચિત્તત્રિધામા પ્રતિનવરુચિરે મન્દિરે કાન્તિલક્ષ્મ્યાઃ
શેતાં શીતાંશુગૌરે ચિરતરમુદરક્ષીરસિન્ધૌ સલીલમ ॥૧૯॥

વૈયાઢ્ઢી યત્ર કૃત્તિઃ સ્ફુરતિ હિમગિરેર્વિસ્તુતોપત્યકાન્તઃ
સાન્દ્રાવશ્યાયમિશ્રા પરિત ઇવ વૃતા નીલજીમૂતમાલા |
આબદ્ધાહીન્દ્રકાઙ્ગીગુણમતિપૃથુલં શૈલજાકીડભૂમિસ્તદ્ભો
નિઃશ્રેયસે સ્યાજ્જઢનમતિઢનં બાલશીતાંશુમૌલેઃ ॥૨૦॥

પુષ્ટાવષ્ટમ્ભભૂતૌ પૃથુતરજઢનસ્યાપિ નિત્યં ત્રિલોક્યાઃ
સમ્યગ્વૃત્તૌ સુરેન્દ્રદ્વિરદવરકરોદારકાન્તિં દધાનૌ |
સારાવૃઙ્ગ પુરારેઃ પ્રસભમરિઢઠાઢસ્મરૌ ભસ્મશુભ્રૌ
ભકતૈરત્યાર્દ્રચિત્તૈરઢિકમવનતૌ વાઙ્ગિષ્ઠિતં વો વિઢત્તામ ॥૨૧॥

આનન્દાચેન્દુકાન્તોપલરચિતસમુદ્રાયિતે યે મુનીનાં
ચિત્તાદર્શં નિઢાતું વિદઢતિ યરણે તાઙ્ગવાકુચ્ચનાનિ |
કાઙ્ગીભોગીન્દ્રમૂર્ઢ્નાં પ્રતિમુહુરુપઢાનાયમાને ક્ષણં તે
કાન્તે સ્તામન્તકારેર્ઘૃતિવિજિતસુઢાભાનુની જાનુની વઃ ॥૨૨॥

મઙ્ગીરીભૂતભોગિપ્રવરગણફણામણલાન્તર્નિતાન્ત-
વ્યાદીર્ઘાનર્ઢરત્નઢૃતિકિસલયિતે સ્તૂયમાને ઢુસદ્ધિઃ |
ભિભૃત્યૌ વિમ્મમં વઃ સ્ફટિકમણિબૃહદ્વણ્વદ્ભાસિતે યે
જઙ્ગે શક્ષેન્દુશુભ્રે ભૃશમિહ ભવતાં માનસે શૂલપાણેઃ ॥૨૩॥

अस्तोकस्तोमशस्त्रैरपयितिममलां भूरिभावोपहारैः
कुर्वद्धिः सर्वदोय्यैः सततमभिवृत्तौ ब्रह्मविदेवलाद्यैः ।
सभ्यकसम्पूज्यमानाविह हृदि सरसीवानिशं युष्मदीये
शर्वस्य क्रीडतां तौ प्रपदवरभृहत्कच्छपावच्छभासौ ॥२४॥

याः स्वस्यैकांशपातादितिबहलगतद्रक्तवक्त्रं प्रपुन्र-
प्राणं प्राकेशयन्प्राड निजमयलवरं चालयन्तं दशास्यम ।
पादाङ्गुल्यो दिशन्तु द्रुतमयुगदशः कल्मषप्लोषकल्याः
कल्याणं कुल्लमाव्यप्रकरविलसिता वः प्रपुद्गाहिवल्ल्यः ॥२५॥

प्रह्वप्राचीनबर्हिःप्रमुभसुरवरप्रस्फुरन्मौलिसक्त-
श्यायोरन्तोत्करोस्त्रैरविरतममला भूरिनीराजिता या ।
प्रोदग्राग्रा प्रदेयात्ततिरिव रुचिरा तारकाणां नितान्तं
नीलग्रीवस्य पादाभ्युदुहविलसिता सा नभालीः सुभं वः ॥२६॥

सत्याः सत्याननेन्दावपि सविधगते ये विक्रासं दधाते
स्वान्ते स्वां ते लभन्ते श्रियमिह सरसीवामरा ये दधानाः।
लोलं लोलम्भकानां कुलमिव सुधियां सेवते ये सदा स्तां
भूच्यै भूच्यैषाणोर्विमलतरदुयस्ते पदाभ्युदुहे वः ॥२७॥

येषां रागादिदोषाक्षतमति यतयो यान्ति मुक्तिप्रसादा-
द्ये वा नम्रात्मभूर्तिद्युसदृशिपरिषन्मूर्ध्नि शेषायमाणाः ।
श्रीकृष्णस्यादुषोद्यय्यरणसरसिजप्रोत्थितास्ते भवाभ्यात-
पारावाराय्यिरं वो दुरितहतिकृतस्तारयेयुः परागाः ॥२८॥

भूम्ना यस्यास्तसीम्ना भुवनमनुसृतं यत्परं धाम धाम्नां
साम्नामाम्नायतत्त्वं यदपि य परमं यद्गुणातीतमाद्यम ।
यय्यांहोहन्निरीहं गगनमिति मुहुः प्राहुदुच्यैर्महान्तो
माहेशं तन्महो मे महितमहरहर्मोहरोहं निहन्तु ॥२९॥

धृति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पादशिष्यस्य
श्रीमच्छंकराचार्यस्य कृतम शिवकेशादिपादान्तवर्णनस्तोत्रं संपूर्णम् ॥